

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Pénteken, October' 3dikán, 1823.

Spanyol Ország.

Déli Francia Országból Sept. 13d. indult tudósítások szerint, azon hónap' elején következendőleg valának helyezettve Cataloniában a' francia seregek: A' nagy Fő Hadiszállás a' katonai Administratióval együtt Mataróban volt (Barcelonától öt órányi járó földre a' tengerparton), jóllehet Marsal Moncey Tarragonai Expeditiója olta távol van Barcelona' tájékatól. Ezen város' környékén egy nagy félkerületben, melly a' Lobregat vize' torkolatjától, Hospitaleten, Peralesen, 's St. Andrén keresztül St. Martinig terjed-el, a' Gen. Curial osztálya és a' Roche-Aymon (előbb Donnadiu) osztályának egy része táboroznak, 's a' száraz föld felől ostrom alatt tartják az erősséget. A' tengeren való közsösülhetés újra szabadabbá lett, miolta a' Barcelona alatt száguldozó francia hajós osztálynak nagy része, a' Cádix alatt lévő Flotta' erősítésére elevezett. Barcelona és Tarragona közét egy Villafranca de Panades mellett felállított kis sereg tartja zabolán, 's egybefüggésben azon úgynevezett Expeditiós-sereggel, mellyet Marsal Moncey, a' Roche-Aymon osztályának egy Brigadájából, a' Gen. Tromelin tartalék-seregéből, egy könnyű lovas csapatból 's Báró d' Eroles' spanyol seregéből akkor formált, midőn a' Milans Armadája utóbb éjszaki Cataloniai felé nyomult előre. Ez az Expeditiós-sereg, mellyet a' Marsal személyesen vezérel, szinte Tarragona alá üzte az ellenséget, hanem azon szán-

dékában, hogy ezen helyet ostrommal megvehesse, szerencsétlen volt. Minden esetben, ha szinte ismét vissza megyen is a' Roche-Aymon osztályának Brigadája Barcelona' tájékára, még is megmaradnak szemlélődő Ármadának a' Marsal keze alatt, a' tartalék-sereg és a' Báró d' Eroles osztálya, mellyek által semmivé teheti az ellenségnek minden arra való plánumait, mellyeknél fogva a' seregei által megszállott erősségeket az ostrom alól felszabadítani akarná. Ezen erősségeknek ostromlására, kivéven a' még szabad Leridát, a' Damas osztálya fordította részenként, midőn ugyan ezen osztálynak egy csapatja a' Francia Országgal való egybefüggést tartja-fenn, 's Rosas és Mataró között a' tengerpartot őrzi. — A' régolta, hol Milanssal, hol az ostrom alatt lévő erősségek' Vezéreivel folytatott alkudozásoknak semmi fogantatok nem leve, 's most, a' mint látszik, újra félbeszakasztattak; de minden szempillantásban ismét elkezdődhetnek, ha Milanssal valami módon olly egyezésre léphetnének, mint a' millyen Molitor és Ballesteros között köttetett. Efféle egyezés újra ajánltatott Generális Milansnak.

A' Sept. 22dikei Moniteur, Pamplo-na városának és fellegrváranak feladatásáról szóló következendő Capitulatiót közli, melly Gen. Major Saint-Cyr-Nugues, Generálstáb' vezére és Marsal Lauriston a' Pyrenaeumi 5d. Armada-test Fő-vezérének Meghatalmazottja, és D. Ramon Sanches Salvador a' Nemzeti Armada'

Brigadérosa, a' tartomány' Fő Commen-
dansa 's Pamplona' Kormányzója között
kötött: 1. Czikkely. Pamplona városa
és fellegvára a' francia Armadának által-
adatnak. 2. Czikk. Az őrizet, u. m. a'
Kormányzó, a' helybeli és osztálybeli Ge-
nerálstáb, a' Vezérek, a' Tisztek és a'
Közemberek, mind a' Gyalogság mind
a' Lovasság részéről, hadi foglyok, 's
francia kíséret alatt vitetnek Francia
Országba. Az őrizet Sept. 18d. 1823
megy-ki 's csapatonként takarodik St.
Jean-Pied-de-Portba. Az utazás közben
a' szállításra nézve könnyítést kap. 3.
Czikk. Kimenetele előtt a' fellegvár' fegy-
vertárába lerakja fegyvereit az őrizet. A'
Tisztek megtartják kardjokat, lovokat és
bútorokat, a' Közlegények is meg tarisz-
nyájokat. 4. Czikk. A' fegyvert viselt Mi-
litziák, Vadászok és Önnvállalkozottak,
hasonlóképen hadi foglyokul vitetnek
Francia Országba. Ezek, ha hogy reá
engedelmet eszközölhetnek-ki a' francia
Igazgatástól, visszatérhetnek Spanyol
Országba. 5. Czikk. A' katonai-hivatalo-
sok, az Orvosok, Seborvosok és Patiká-
riusok a' szerint tractáltatnak, mint azon
Tisztek, kikkel ezek egy rangban vannak.
6. Czikk. Az őrizetbeli betegekről a' fran-
czia Armada gondoskodik, 's velek, míg
meg nem gyógyulnak, spanyol Orvosok
és Seborvosok bánhatnak. 7. Czikk. A'
seregek Vezéreinek megengedtetik, hogy
Regementjeiknek számadás-írásaikat tar-
talék-őrizet mellett hátrahagyhassák. 8.
Czikk. A' kitakarodás' alkalmatosságával
két fedett szekér engedtetik az őrizetnek,
's ezek nem motóztatnak-meg. 9. Czikk.
Minden olyan czikkely, melly felől két-
ség támad, az őrizet javára magyarázta-
sék. 10. Czikk. A' francia Marsal 's a'
Pyrenaeumi 5d. Armada-test' Fő-vezére
közbe fogja magát vetni, hogy a' költsön
's a' politicali boszszuállás eltávoztatta-
sék. 11. Czikk. Mind két részről Pattan-

tyús- és Ingenieur Tisztek neveztesse-
nek, kik a' fegyvertárakban és magazinumok-
ban lévő eszközöket számba vegyék. 12.
Czikk. Hadi Biztosok neveztesse-
nek különben a' végre is, hogy a' Státus Cas-
sáinak 's Magazinumainak Inventarium
készíttessék. 13. Czikk. Mihelyt jelenvaló
Capitulatio aláíratik, azonnal francia se-
regek foglalják-el, a' várban a' del So-
corro, 's a' városban a' de la Tocuera
nevezetű kapuk' őrizeteit. — Két párban
kiadatott Pamplonában Sept. 17d. 1823.
(Következnek az aláírások.)

Ugyancsak az említett Moniteur köz-
li a' következő jelentést is, mellyet
Gen. Lieut. Rottembourg, a' Keleti Py-
renaeumi osztály' Fő-vezére küldött a'
Hadi-Miniszterhez:

Perpignan, Sept. 17d. 1823.

Utóbbi tudósításomban jelentettem
volt azon készülteket, mellyeket a' 4d.
Armada-test 9dik osztályabeli seregek'
segítése végett tettem. Közlöttem egy-
szersmind azon tudósításaimat is, mellye-
ket az ellenséges csapatnak mozdulásáról
bészerezhettem, a' melly csapat, Barce-
lonából jöven, f. h. 10dikére viradó éj-
jel, Masnon és Mongat között kötött-ki.
Megtudván egész bizonyossággal, hogy
az ellenség, melly eleinte Urgel felé szán-
dézkozott, most egyenesen Figuerasnak
tart, azonnal parancsolatot adtam Gen.
Vicomte d' Arnauldnek, ki kész csapa-
tommal Perthiusban szemlélődött, menne
Junquerába, hogy onnan Gen. Lieut. Bá-
ró Damashoz csatolhassa magát, vagy
pedig a' Figueras ostromlóit segítse, ha
t. i. menetele közben azt hallaná, hogy
az ellenség, kettőztetett menetel-
lél kikerülvén seregeinket, az utóbbi helynek
fordul, hogy bennünket, annak ostromá-
val való felhagyásra kényszeríthessen. Ép-
pen teljesíté már parancsolatomat Gen.
d' Arnauld, midőn azon hivatalos jelen-

tést vévé, hogy Gen. Báró Damas szélyt-
oszlatta az ellenséges csapatot. — Egy
igen heves viadal után, melly Sept. 15d.
Ladóban kezdődött 's más nap Lersben
végződött, az ellenséges csapatnak meg-
maradott része, melly mintegy 2000 em-
berből áll, megadá magát Gen. Damas-
nak, kinek alig volt 1600 embere. Mi-
dön a' nevezett Generális tudtomra adná
Sept. 16d. estve a' vett győzedelmet, je-
lenté egyszersmind, hogy a' foglyokat
Sept. 18, 19, és 20d. napjain 6 — 700
főből álló csapatonként fogja Perpignan-
ba küldeni. Részemről megteszem a'
szükséges rendeléseket, hogy azok innen
Montpellierbe útasítassanak. — Az emlí-
tett ellenséges osztály' semmivé-téteté-
sének hasznos erkölcsi fogantja leszen a'
kiralyi hadakra nézve. 'S ha az ostrom
alatt lévő erősségeknek Kormányzói ezen
újabb győzedelmünket meghallják, bizo-
nyosan által fogják látni, hogy minden
segítség felől való reménységekről le kell
tenniük, és hogy ön hasznokra nézve
sem cselekedhetnek jobbat, mintha az
ajánlott Capitulatiókat elfogadják.

Rottembourg, Gen. Lieutenant.

Puerto de Szanta Mariából Sept. 11d.
így ír az Etoile: „Az ellenségeskedések
folyton folynak. Rövid nap elkövetkezik
a' közönséges megtámadás, mellyhez
mindenek készülnek. Gen. Bourmont teg-
nap Rotába ment, az elevezni szándéko-
zó Expeditionnak kormányzása végett. A'
kir. Herczegnek jelenléte életet önt a' ké-
születekbe. Számos Pattantyússág ment
Chiclanába, a' hova fog szállíttatni, a'
mint hallik, a' Fő Hádiszállás is. Cádix-
ban nagy a' zürzavar. A' Cortesek, vé-
delmező-tanácsot akarának egybehívni
Admirális Valdes előlülése alatt, de a'
mellyre való meghívattatást magáról azon
szín alatt hártotta-el Valdes, hogy a'
védelmező-eszközöket nem tartja elegendő-
eknek lenni. A' varost rémülés fogta-

el. Az útszák' kőrakásai felszaggattattak,
a' házak fedelezetei trágyával hordattak-
bé. Három nap' lefolyta alatt nagy tör-
téneteket érünk. A' kir. Herczeg Chicla-
naba megy a' megtámadás' kormányzása
végett, melly a' St. Pedri erősség felől
kezdődik, míg tengeri erőnk majd Cádi-
xot lövi. — Számos személyek azt állít-
ják, hogy Gen! Alavát ismét itten látták.
Ez a' Generális a' mérséklett felekezet'
feje, valamint Valdes feje a' heves rész-
nek. Katonáink fenhangan kívánják az
ostromot. Buzgóságok és elragadtatá-
sok hasonlíthatatlan.“

Navarrából ezt írja ugyancsak az E-
toile: „Azon 12,000 emberből álló se-
reg, melly Marsal Lauristonnal Pamplona
alatt volt, most már elmehet Alsó-Ca-
talonniába. Reusz és Lerida rövid időn
Pamplona' példáját fogják követni. Lehet
gondolni, millyen foganattal dolgozik
12,000 ember Cataloniában! Oberstlieu-
tenant de Cock és Batalion-vezér St. Co-
lombe, Pamplonánál vett sebeikben meg-
haltak.“

A' spanyol Regenségnek, az Andu-
jari Decretum ellen tett úgynevezett Pro-
testatiójához, a' Navarrai önvállalkozot-
tak egy írást fűztek, mellyről mihelyt
tudósíttatott a' Regenség, az írást azon-
nal elnyomta, 's készítőji ellen törvényes
nyomozást rendelt, 's mindaddig nem
tagította az üldözéseket, míg csak Mar-
sal Lauriston közbe nem veté magát, ki
jót állott róla, hogy a' Navarrai önnvál-
lalkozottak jóvá teszik ezen hibájokat
Pamplona alatt; hol valóban vitézül is
forgaták magokat.

Fontarabiából jelentetik Sept. 12d.:
„Azon ragadó nyavalyáról, melly mos-
tanság Passagét fenyegeté, megnyugta-
több tudósításaink érkeztek. Bizonyos,
hogy nem egyéb egy kevésbé ragadó
epe-hidegtelelésnél. A' túl a' tengeri Uj-
ságokból szedett számos vizsgálatok azt

mutatják, hogy a' nevezett nyavalya Havannahban csaknem minden esztendőben rendszeren uralkodik. Tapasztalták, hogy csupán azon személyekre ragad-el ez a' betegség, kik olly házaknál fordúlnak-meg, mellyekben betegek ápolgattatnak. Passage nem igen népes hely, egy tenger-ág két részre választja, mellyeket hegyek rekesztenek. Hogy itten a' betegség elharapódzásának eleje vétessék, arra nevezve csupán néhány szoros-utakat kell elállani, 's így azonnal vége minden közösülésnek. Minden szükséges rendszabások megtétetnek, 's a' szomszéd faluknak lakosai, egyetértőleg munkálódnak seregeinkel."

Catalonia tartományának 's az ottani Armadának időközbeli fő Felvigyázója egy kerülő-levélben tudtára adja a' Kereskedő-karnak, hogy Mataro városának vámszedő-tisztsége meg van hatalmazva arra nézve, hogy minden idegen és Amerikából jött hajókat, úgy szinte minden afféle portékákat, mellyek tulajdonképen csak a' Barcelonai kikötőbe bocsáttattak, a' Mataroi kikötőbe béereszsen. Ezen kikötőn kívül, azon hajókat és portékákat, mellyek a' Fél-szigetből jönnek, bébocsáthatják a' Rosesi, Blanesi és Palamosi vámszedő-tisztségek, mint a' mellyek, megismervén Ő catholicus Felségének Igazgatását, erre nézve meghatalmaztatnak. A' Kereskedési-kamarának azon tagjai, kik a' lázzasztóktól már megszabadított helyeken tartózkodnak, 's megismerik a' Regenséget, Mataróba meghívattatnak, hogy ottan a' szántás-vetés, a' kereskedés, és mesterségek javára folytassák azon fontos hivatalaikat, mellyeket reájok a' törvények biztak.

~~~~~

A' közelebbi levelünkben rövideden említett azon tábori-jelentés, melly Sept. 12d. indult Puerto de Szanta Mariából, teljes kiterjedésében e' szerint vagyon:

„Gróf Molitor, a' 2d. Armada-test' Fővezére jelenti Ő kir. Herczégységének, hogy Gen. Lieut. Bonnemainsnak, ki Bazában feküdt, olly parancsolatot adott, hogy Almerián 's a' tengerpart' mentében indulna Malaga felé, 's oszlatná-el a' még ottan lehető ellenséges csapatokat, míg Gen. Loverdo egyenesen Riego ellen fog menni, ki Malagában Zayas helyett Kormányzóságot visel. Mind ezen két rendbeli hadi munkálódást, a' legszerencsésebb fogamat koronázta. Gén. Bonnemains, midőn Aug. 26d. Gadorban megérkezett, ottan Brigadéros Guendulleinnek, ki a' Riegó seregénél az Almeirai kerületben vezérkedik, egy békekövetére taiált. Ezen Tisztnek az vala a' kötelessége, hogy vizsgálódó Línéánkat szüntelen háborgassa; a' Carthagenai őrizet csapatjával igyekezett továbbá egyesülni, 's Ballesterosnak minden sürgetéseire sem akart hallani is a' meghódolásról. Gen. Bonnemains is megveté e' szerint az ő javallatait, 's tudtára adta, hogy őtet egyedül hadi fogolynak nézheti. Ezen feltételekre meghódolt a' Tiszt a' keze alatt lévő 700 emberrel, kik között 190 Tisztek valának, 's Almeirát Aug. 27d. megszállák seregeink. Számos ágyú és egyéb hadi eszközök találtattak ottan; a' Püspök, a' tiszti-hivatalok, az egész nép kijövének seregeink elébe, 's azokat igen hízeltedőleg fogadák. — Egy másik csapat, melly ugyancsak az előbbihez tartozott, Oberster Saleedo vezérlése alatt Ugijarban feküdt. Ezt, Bata-lion-vezér Talabot alatt, a' 8d. könnyű Regementnek 100 embereivel támadtatá Gen. Major Levavasseur. A' csapat szélyt-vertett, egy Tiszt 's őt Közember sebet kapott, 's csakhamar lerakák mindnyájan fegyvereiket; a' magokat megadóok 400-an valának, két Obersterrel és számos Tisztekkel egyetemben. A' 7d. könnyű- 's a' 4d. 38d. és 53d. Línéa-Rege-

mentek tartalékjai is, mellyek Almeira körül feküdtek, hasonlóul önként megadák magokat, 's a' foglyokkal együtt Granadába útasítottak. Minekutána Gen. Bonnemains Almeirában egy spanyol-royalista sereget őrizetül hagyott, útnak indult Motrilón keresztül, hova Sept. 4d. érkezett - meg; új bizonyságait adván ezen Expeditióban buzgóságának. Míg ezek történtenek, Gen. Loverde, ki Aug. 30d. indult öt gyalog Batalionnal, két lovas Regementtel és hét ágyúval Granadából, Malaga felé előrenyomult, 's Sept. 4d. oda meg is érkezett. Riego, az előtt való éjjel ment-el onnan valami 2500 emberrel. Az ellenséges seregek, szám szerint 145 ember, kik Gen. Porras' vezérlése alatt Malagában valának, hadi foglyainkká levének. Gen. Porrasnak 's Generálstabjának ugyan e' leve sorsok; Gen. St. Chamans, ki a' 20d. Vadász-Regementet Valez.'s Malaga ellen küldötte, megtámadta az ellenséges Lovasságot, 's elfogta a' Király nevét viselő Dragonyos Regement' Obersterét, elfogott továbbá ugyan azon Regementből egy Oberstlieutenantot, egy Svadron-Commendást, 16 Tisztet és 140 embert, 's ezeken kívül egy 100 emberből álló derék Pattantyús-svadront. — Minekelőtte odahagyta volna Malagát Riego, tíz, nagy ezüst ragadomannyal terhelt ladikokat bocsátott a' tengerre egy Briggnek és egy más fegyveres hajónak kíséretével. Megerkezkén Gen. Loredó Malagába, azonnal elküldött két ágyúzóladikot ezen szállítás után, mellyet ezek bé is értek, 's a' fegyveres hajót 8 ladikkal együtt, a' kikötőbe való visszaterítésre kényszerítették. Riego maga Velez-Malaga felé tartott azon reménységgel, hogyha Carthagenába eljuthatna; hanem Gen. Bonnemainsnak közelgetése miatt a' hegyek közé vette magát, a' hol Gróf Molitor utána van."

A' Sept. 16dikai Madriti levelek ezeket közlik: „Riegónak azon seregei, mond a' Gaceta de Madrit, — mellyek Malagából elfutottak, a' Ballesteros seregei felé akarának közelíteni, hogy azokat elcsábíthassák; hanem puska- és lövésekkel fogadtattak.“ — „Tegnap azt jelenték, így szól a' Restaurador, hogy Marquis Talaru, Franczia Király Ő Felségének a' spanyol Regenségnél lévő Nagykövete, elindult Puerto de Szanta Mariába; de ma úgy tudósítottunk, hogy midőn éppen szekerebe akart volna lépni Ő Exclja, akkor veve ismét némely hivatalos-leveleket, mellyeknek következtében, útazását elhalasztotta.“ — „Képzhetni, mond továbbá ugyan ezen Újság, melly iszonyú megtámadási intézetek készíttetnek Cádiz ellen, ha meggondolja az ember, hogy csupán Szevillában 117 ágyúzóladikok állítottak ki. Némely hajókon felvonóhidak is vannak a' kiszállhatásnak könnyebsége végett.“

~~~~~

A' Sept. 22dikei Etoile, következő, Kurír által vett tudósítást közöl Chiclanából Sept. 13dikáról: A' Major-Generális megérkezett; az Angoulemi kir. Herczeget minden órán várjuk. Rotában, Puerto de Szanta Mariában és itten Chiclanában erősen folynak a' készülétek a' közelgető megtámadáshoz. — Cadixban azt hírlélék-el a' Revolutio' emberei, hogy Ballesteros megverte a' Francziákat, és hogy mind költemény, a' mit a' Capitulatio felől hallottunk; továbbá hogy Epecinado is azt merészle hírlélni egy Proclamatióban, hogy az Angoulemi Herczeg Spanyol Országi Királya kiáltata ki magát. — A' Militziák lerakatták a' fegyvert két Línea-Regementtel, mint a' mellyekhezkezés bizodalommal viseltettek. Cádiz' útszájain ágyúk szegezettek ki a' lakosok ellen, 's a' Király kénte-

len vala közönséges helyen jelenni meg, hogy a' népet lecsillapíthassa.

Ugyan ez az Ujság jelenti a' Restaurador után Madridból Sept. 17dikéről: Cabrából (Granadában) ezt írják Sept. 11d.: „A' Ballesteros seregei Aug. 24dike óta ottan vannak, 's Montillában, Lucenában és Priegoban fekszenek. Riego minnekutana Malagát a' Francziáknak hagyta, olly reménységtől elesztetvén, hogy a' most említett seregeket a' pártoskodásra ismét reáveheti, 3 — 4000 Gyaloggal 's 7 — 800 Lovassal erre felé tartott. Tegnap reggeli 9 órakor megjelent Priegoban a' Ballesteros seregei előtt, mellyek védelmezési helyhezetben állának a' Granadai országúton, míg a' Gen. D. Ignacio Balanzat' osztálya, a' Priego Calvaria-hegynék jobb oldalát szállottamag. Csakhamar tüzelésre került a' dolog, 's Riego alkudozásokba kívánt bocsátkozni. Ballesteros megegyezett benne hogy egybejöjjenek, 's azt kívánta, hogy a' két rendbeli seregek, illető helykezeteikben maradjanak. Már úgy látszott hogy minden rendiben van, midőn a' Riego kísérete hirtelen neki esik a' Ballesteros követőjinek, azokat fegyverekből kivetkezteti, 's Gen. Ballesterost, ugyan azon háznál, hol Riegóval együtt volt, megfogja. Tudósíttatván a' dolog felől Gen. Balanzat, Riego ellen fordult, 's parancsolatot adott a' Cabrai Commendánsnak, hogy a' seregeinek járó élelmet küldje Isnajárba. Ide megyen a' Cabrában lévő sereg is, 's rövid időn viadalról fogunk hallani.“ — Utánírás A' legkétségesebb pillantatban rohant Gen. Bonnemains a' Riego seregeire, 's azokat megverte. Riegót magát is erősen üzőbe vették.“ (Más, ugyancsak Sept. 17diki Madridi tudósítás szerint, a' Carolinai parasztok elfogták Riegót, 's altalanták a' francia Commendánsnak.)

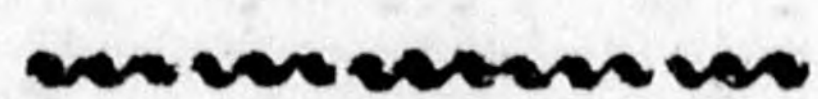
Portugallia és Brasilia.

Az ánglus Ujságok Aug. 26dikáig terjedő Lisbonai tudósításokat közölnek, mellyek szerint a' Tövises-disznó nevet viselő ánglus Brigg 's a' Hamburgi Luisa nevű lapos-hajó, mellyek közül előbbi 35, utóbbi 65 olyan személyeket hozott, kik Bahiában különféle Polgári- és Hadi-tisztihivatalok' tagjai valának, a' Tajó vezére megérkeztek. Ez a' két hajó egy 80 vitorlas szállításhoz tartozott, mellyek közül 20 hadi készületek volt. Ezek Bahiából minden Portugalliait elhozának Európába. A' mind mondják, Bahiából Júl. 2d. takarodtak ki. Lord Cochrane a' Brasiliai Admirális, harmadnapig üzte ezen szállítást. Gen. Madeira, a' Bahiai Kormányzó még meg nem érkezett. — A' Cardinális Patriarcha Aug. 8d. tartá bémenetelét, kit a' Király maga fogadott-el.

Német Ország.

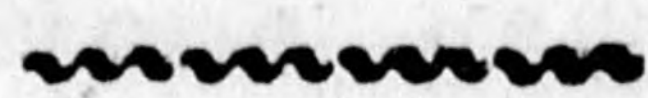
A' Sachsen-Weimári kir. Nagy Hercege' parancsolatjából, Ujság-levelek által is közönségessé tétettek azon törvények, mellyek az idei Mártz. 9dtől Május 24dikéig tartott Ország-gyűlésén hozattak 's a' felséges helybenhagyást megnyerték. Ezen törvények között nevezetes különösen a' 9dik, melly a' Zsidókról szól, 's szavai ezek: „A' Nagy-Hercegségben befogadtatott Zsidók, mindnyájan ugyan azon jussokkal bírnak 's ugyan azok kötelességeik is, mint a' Státusnak egyéb jobbágyaié. Az adó fizetésre, úgy a' házassági perlekedésekre nézve is ugyan azon törvénytől függenek. Egy Rabbi rendeltetik számokra egy segéddel. A' Rabbi tisztére tartozik, az egyházi és liturgiai dolgokon kívül, a' zsidó iskolákra és fundatiókra való felvigyázás

is. A' zsidó istenitiszfelet, valamint az iskolákban a' tanítás csupán csak német nyelven tartathatik. A' magok iskolájából általmehetnek a' zsidóknak gyermekeik, a' keresztyén Gymnasiumokba és az Universitasba is, 's szint' a' szerint just tarthatnak a' Stipendiumokhoz, mint keresztyén Polgár-társaik. Különben minden Zsidónak familiái neveztetést kell felvenni. Ha egy zsidó atyának több gyermekei adják magokat a' kereskedésre, közülök csupán egy házasodhatik-meg. Hanem a' kik más élet modját választottak, 's egy familiát el tudnak tartani, azok ezen megszorítás alá nem tartoznak."

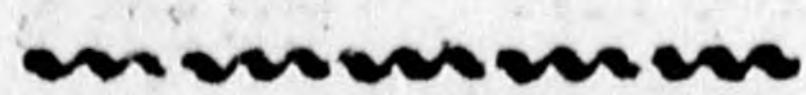

B é c s.

Ő Cs. K. Felsége, Mészáros János Urat Herczeg Lichtenstein Huszár Regimentbeli Másod-Kapitányt, a' felséges Uralkodó Háznak 35 esztendő' lefolyta alatt tett jeles hadi szolgálatjaira nézve, mind két nemen lévő maradékával együtt, Magyar Nemessé méltóztatott minden taxák elengedése mellett kegyelmesen kinevezni.

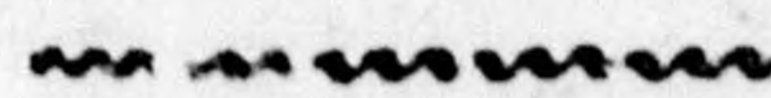

Ő Cs. K. Felsége, Du Puis Siegfried St. Julien Gyalog Regimentbeli Obristlieutenant Urat 30 esztendőt haladó megkülönböztetett hadi szolgálatjára nézve, mind két nemen lévő maradékával, 's minden taxák' elengedésével Magyar Országi Nemesi rangba méltóztatott kegyelmesen felemelni.

Ő Cs. K. Felsége a' Würtenbergi Király nevet viselő Huszár Regimentbeli Másod-Kapitányt, Doldt János Urat, számos esztendő'g dicséretesen viselt katonai szolgálatjára nézve, mind két

nemen lévő törvényes maradékával együtt, 's taxák elengedése mellett, Magyar Nemesi rangal méltóztatott kegyelmesen megajándékozni.

Oct. 2d. a' Státus-papirsainak közép-árrok:

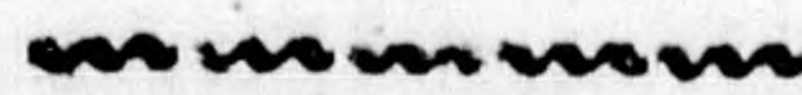
Státus Kötelező levele 5 pCtmal Conv. P. 81 1/4; Ugyan az 2 1/2 pCtmal; 40 9/16 Sorsvonásos Költsön 1820-ról C. P.; — Ugyan az 1821-ről 100f. C. P. — Bizonyítás 1821d. Költsönről 100 ftért C. P. — Bécs Városi Bankó Obligatiók 2 1/2 pCtmal 39 1/4; 100 for. C. P. 249 7/8 for. V. Czban, 1 Bank-Actia 910 3/10 for. C. P. Cs. Arany —

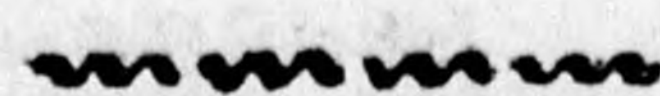
A Gabona négy fő nemeinek árrok általjában Sept. 22. — 27d.

(Mérőjét garasra számlálva V. Czban.)

	Búza.	Rozs.	Árpa.	Zab.
Bécsben Sept. 23.	131	89	68	49
— Sept. 27d.	131	84	61	49
Stockerauban Sept. 22.	116	84	—	34
Fischamenden Sept. 23. és 25d.	100	75	47	36
Nagy Enzensdorfon Sept. 24	121	85	50	37

Bécsben, a' marhahúsnek fontja October hónapra Ezüstben 7, V. Czban 17 1/2 xron újra meghagyatott.

Magyar Ország.

A' Hazai Tudósításokban ezeket olvassuk:

Pesten, a' szüret' kezdete sz. Mihály napjára határoztatott; Budán pedig Oct. 2d. napjára. A' szomszéd falukban még későbbre.

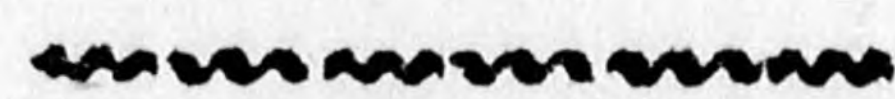
Ns. Bács Vármegyéből. Nagy Mélt. és Fő Tiszt. Klobusiczky Péter, Kalocsai Érsek Ő Exclája, ezen Ns. Megye' kebelében lévő Koronális Kerületben, az egyházi törvények szerint Fő Pásztori látogatást tartott, és azt, a' Hívek' nagy lelki vigasztalására, szerencsésen elvégezte. Ezen egyházi foglalatosságából, Sept. 17d. Szabadkára (Maria Theresiopolis) érkeze Előre minden pompás fogadtatást eltiltván, csak a' városi Tanácsnak Küldöttsége köszöntötte a' Horgosi határnál, és mintegy 20 Lovas Polgárok kísérték-be, 's mind a' Catholicus mind az Ó-hitű részről, egy-egy harangal jelentették Ő Excljának eljövételét. A' nagy templomnál a' városi Ns. Magistrátus, 's a' Járásbeli Fő Szolga-Bíró, Fő Ügyész és Esküdt, a' Papsággal együtt tisztelte a' Fő Lelki-Pásztort, ki ottan, szokott lelki buzgósággal imádságát elvégezvén, a' Plebánia-házánál beszállott. Továbbá négy nap, fáradhatatlan buzgósággal a' Bércmálás' Szentségét mintegy 5000 Híveknek adta-fel, 's ezen egyházi munkáját, azon vigasztaló biztatással fejezte-bé, hogy jövő esztendőre, ezen sz. kir. Városban, a' Canonica Visitatiót fogja tartani.

A' Budai és Pesti egyesült német Ujság a' következőket közli:

Tata, Sept. 20d. A' T. T. Piarista Atyáknak itten lévő igen csinos és tágas Refertoriumában, a' Marquis Somariva Vasas Regementjének bandája, a' tűz által megkárosodott Szendi lakosok' hasznára, jeles musicalis Akademiát tartott. A' jövedelem 161 ftra telt. Hasonló nemes tett történt kevéssel ezelőtt a' Komáromi égettek javára is. 'S mind ezen segedelmeket, egy nagy tiszteletre méltó 's a' katonaságban megüszült ferjfiúnak,

Seymann Úrnak a' nevezett Regement' Obersterének köszönhetik az ártatlanul szenvedők, mint a' ki a' békeesség' idején sem szünik-meg a' jótétemények' gyakorlásától.

N. Győr. Sept. 20d. megholt itten Tek. Hegedűs János Úr, ezen sz. kir. Városnak köztiszteletben volt Fő Bírája, 's T. Ns. Győr Vármegyének Assessora, életének 72d. esztendejében. 1777-ben kezdett ő el szolgálni ezen Ns. Magistrátusnál, 's 1808-ban Fő Biróvá választott, a' melly hivatalt, élete' fogytaig nagy becsülettel viselte, 's 1817-ben magyar Nemesi rangra emeltetett. Halála' napján délelőtt, még hivatalos foglalatosságokban volt a' város-házánál; hol egyszerre roszul kezdvén magát érezni, hazament, 's délre megholt.

Ritka Régiség.

Erdélyben egy mezei jószágon Hát-szeg vidékén, Úlpia-Trajana Római Colónia omladékainak helyén, egy új gazdasági-épület fundamentoma ásásának alkalmatosságával, nem igen mélyen a' föld' színétől, néhány, hat ölnyi hosszúságú 's ugyan annyi szélességű szobák találtattak mostanában. Két szobának padimentomai, mellyek ekkoráig kiásattak, tökéletesen ép Mosaik-munkákból állanak. Az egyik padimentomot virág-koszorú keríti, 's közepette egy kép egész termet-nagyságban ábrázolja Priamust és Hecubát, a' mint a' Hector holttestének kiadatását kéri Achillestől. A' másik padimentum, Páris' itéletét mutatja. Reménylik, hogy további ásással, ezen nevezetes helyen, még több régiségeket is találhatnak.